

TURKEY RIGHTS MONITOR



Uitgave 140 | 20-26 februari 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 26 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

23 februari: Aanklagers van Manisa bevalen de detentie van 20 mensen voor het verlenen van financiële hulp aan de families van degenen die gevangen zaten of ontslagen werden vanwege hun vermeende banden met de Gülen-beweging.

23 februari: Ebubekir Ertuğrul, een man die vastzat in Ankara vanwege zijn banden met de Gülen-beweging, mocht niet aanwezig zijn bij de begrafenissen van zijn vrouw en kinderen die omkwamen bij de aardbevingen.

25 februari: Yusuf Kerim Sayın, een zesjarige jongen die lijdt aan een ernstige vorm van botkanker en die wordt behandeld zonder het gezelschap van zijn moeder die gevangen zit wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, is naar verluidt aanzienlijk afgevallen.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

24 februari: Een rechtbank in Van besliste om twee soldaten vrij te spreken die een dorpeling genaamd

İbrahim Baykara doodschoten omdat ze handelden uit "zelfverdediging".

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

20 februari: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een studentenprotest en arresteerde 25 mensen.

22 februari: De politie in Istanbul kwam tussenbeide in een demonstratie tegen de aanpak van de aardbeving door de regering, waarbij vier demonstranten werden vastgehouden.

23 februari: Het Grondwettelijk Hof oordeelt in het voordeel van Saturday Mothers, een groep activisten die op zoek was naar de verblijfplaats van dierbaren die in de jaren tachtig in politiehechtenis verdwenen en wiens protestwake in augustus 2018 met geweld door de politie werd uiteengeslagen.

26 februari: De politie in Istanbul kwam tussenbeide in een protest georganiseerd door een linkse groepering, waarbij 109 activisten korte tijd werden vastgehouden.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

21 februari: De politie in Gaziantep arresteert Umut Polat, een socialistische activist die in de provincie was om zoek-

en reddingsacties te helpen na de aardbevingen, op beschuldiging van belediging van de president. Polat werd de volgende dag door een rechtbank gearresteerd.

21 februari: Aanklagers van Gaziantep starten een onderzoek naar ngo-directeur Mehmet Türkmén op beschuldiging van het verspreiden van verkeerde informatie. Türkmén werd door de politie ontboden voor een verhoor.

22 februari: Een rechtbank in Hakkari beslist om Osman Arslan, een 76-jarige man, te arresteren op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda.

22 februari: Aanklagers van Izmir starten een onderzoek naar een man genaamd Hakan Yakaç wegens beschuldigingen van verkeerde informatie nadat hij had gereageerd op de obstructie van de autoriteiten tegen hulp bij aardbevingen, georganiseerd door oppositiepartijen.

22 februari: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de omroepregulator, legde boetes en uitzendverboden op aan Tele 1, Halk TV en Fox TV vanwege hun berichtgeving over aardbevingen.

22 februari: Een rechtbank in Istanbul legde censuur op op een boek geschreven door theoloog İhsan Eliaçık omdat het "elementen bevatte die verwerpelijk waren met betrekking tot de basiskenmerken van het islamitische geloof".

23 februari: Aanklagers van Istanbul starten een onderzoek naar journalist Seyhan Avşar wegens berichtgeving over beschuldigingen van mishandeling rond de dood van een jonge man in politiehechtenis nadat hij was vastgehouden op verdenking van plundering.

23 februari: Een rechtbank in Ankara blokkeerde de toegang tot 340 websites en URL's, waaronder nieuwswebsites, blogs en sociale media-accounts vanwege hun vermeende terroristische propaganda. De censuur is opgelegd op verzoek van de Algemene Directie Veiligheid (EGM).

23 februari: Uit een jaarlijks rapport over persvrijheid blijkt dat ten minste 55 leden van de pers zijn aangevallen. 28 journalisten zijn in 2022 veroordeeld tot in totaal 50 jaar en zes maanden gevangenisstraf.

23 februari: Een rechtbank in Istanbul besliste journalist Erol Mütercimler vrij te spreken die terechtstond op

beschuldiging van het vernederen van een deel van het publiek vanwege zijn opmerkingen in een televisieprogramma over religieuze middelbare scholen (imam hatip).

24 februari: Een rechtbank sprak voorwaardelijke straffen uit aan zes leidinggevendenden van de Kamer van Architecten van Turkije, onder wie de voorzitter Tezcan Karakuş, op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda, vanwege een onderscheiding toegekend aan JIN TV, een vrouwentelevisiestation dat uitzendt in het Koerdisch.

24 februari: Een rechtbank in Ankara beslist om de toegang tot een tweet te blokkeren over de dood van een man genaamd Ahmet Güreşçi die stierf in politiehechtenis nadat hij naar verluidt was gemarteld.

26 februari: Aanklagers bevalen de aanhouding van nog eens 10 mensen vanwege "provocerende" commentaren op sociale media over de aardbeving, waardoor het totale aantal aanhoudingen op 141 komt.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

20 februari: Een İstanbul-aanklager eist gevangenisstraffen tot 15 jaar voor vier advocaten die eerder Abdullah Öcalan, de gevangengenomen leider van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK), vertegenwoordigden op beschuldigingen van terrorisme.

23 februari: Aanklagers van Manisa bevalen de detentie van 20 mensen voor het verlenen van financiële hulp aan de families van degenen die gevangen zaten of ontslagen werden vanwege hun vermeende banden met de Gülen-beweging.

24 februari: Een rechtbank in Van besliste om twee soldaten vrij te spreken die een dorpeling genaamd İbrahim Baykara doodschoten omdat ze handelden uit "zelfverdediging".

25 februari: Een studiebeursprogramma aangekondigd door de overheidsinstantie TÜBİTAK ten behoeve van studenten in het hoger onderwijs die door de aardbevingen zijn getroffen, sloot degenen uit die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 van hun baan werden ontslagen.

KOERDISCHE MINDERHEID

23 februari: De gendarmes in Mardin arresteerden voormalig HDP-directeur Şiyar Koç. Koç werd de volgende dag vrijgelaten.

24 februari: Een rechtbank sprak voorwaardelijke straffen uit aan zes leidinggevend van de Kamer van Architecten van Turkije, onder wie de voorzitter Tezcan Karakuş, op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda, vanwege een onderscheiding toegekend aan JIN TV, een vrouwentelevisiestation dat uitzendt in het Koerdisch.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

26 februari: Uit rapporten bleek dat een gevangenis in Antalya geen speciale voeding bood aan baby's die samen met hun moeders gevangen zitten.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

22 februari: Een Syrische vluchteling die op een persconferentie sprak, kondigde aan dat hij was aangevallen door lokale bewoners op verdenking van plunderingen na de aardbevingen.

22 februari: Statistieken vrijgegeven door het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) toonden aan dat Turkse staatsburgers in 2022 de op twee na grootste groep asielzoekers in de EU waren, met in totaal 55.000 asielaanvragen die het hele jaar door werden ingediend.

FOLTERING EN MISHANDELING

20 februari: De politie in Hatay viel één persoon fysiek aan.

21 februari: De bewakers in een Gaziantep-gevangenis vielen zes gevangenen fysiek aan en verwondden ze omdat ze "gebrek aan respect" toonden.

21 februari: De Human Rights Association (İHD) meldde een toename van mishandeling en schendingen van rechten in gevangenissen in de door de aardbevingen getroffen provincies. Een andere rechtengroep kondigde aan dat gedetineerden die als gevolg van de aardbevingen naar andere faciliteiten waren overgebracht, alleen een

kleine tas met persoonlijke spullen mee mochten nemen en dat ze tijdens de overplaatsingen werden gefouilleerd.

23 februari: Ebubekir Ertuğrul, een man die vastzat in Ankara vanwege zijn banden met de Gülen-beweging, mocht niet aanwezig zijn bij de begrafenissen van zijn vrouw en kinderen die omkwamen bij de aardbevingen.

23 februari: Ahmet Bugur, een man die werd vastgehouden wegens ruzie met een imam in Ağrı, verloor zijn leven in politiehechtenis.

24 februari: De politie voor speciale operaties in Hatay heeft drie mensen mishandeld. Rechtenorganisaties meldden dat een van de slachtoffers geheugenverlies had door het incident.

25 februari: De politie in Hatay viel een overlevende van de aardbeving fysiek aan op verdenking van diefstal.

25 februari: Een rechtbank in Antalya veroordeelde een man genaamd Çağdaş Yırtıcı tot drie jaar en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van belediging en verzet tegen de politie tijdens een incident waarbij hij fysiek werd mishandeld voor zijn huis, terwijl hij de betrokken politieagenten vrijsprak.

26 februari: Een medewerker van een vrouwengevangenis in Afyon viel gevangene Sabahat Kunduracı fysiek aan.